

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 27 . novembar 2014. godine
Ref. br.: RK735/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučajevi br. KI19/14 i KI21/14

Podnositelj

Tafil Qorri i Mehdi Syla

Ocena ustavnosti rešenja CA. br. 2129/2013 Apelacionog suda Kosova od 5. decembra 2013. godine i rešenja CA. br. 1947/2013 Apelacionog suda Kosova od 5. decembra 2013. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamjenik predsednika
Altay Surøy, sudija
Almíro Rodrigues, sudija
Snežana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosioci zahteva

1. Zahteve su podneli g. Fadil Qorri iz Glogovca i g. Mehdi Syla iz sela Kišna reka, opština Glogovac (u daljem tekstu: podnosioci zahteva). G. Mehdiya Sylu

zastupa g. Bashkim Latifi, advokat iz Prištine, dok g. Fadil Qorri nema zastupnika.

Osporene odluke

2. Podnositac zahteva Fadil Qorri (KI19/14) osporava rešenje Apelacionog suda Kosova CA. br. 2129/2013 od 5. decembra 2013. godine, koje mu je uručeno 17. januara 2014. godine.
3. Podnositac zahteva Mehdi Syla (KI21/14) osporava rešenje Apelacionog suda Kosova CA. br. 1947/2013 od 5. decembra 2013. godine, koje mu je uručeno 17. januara 2014. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenih rešenja, kojima je odbijena kao neosnovana žalba podnositaca zahteva u vezi sa određenim iznosom naknade usled odlaska u penziju.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članu 47. Zakona o Ustavnom суду Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 Poslovnika o radu Ustavnog суда Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 5. februara 2014. godine, podnosioci su podneli svoje zahteve Ustavnom суду Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 6. marta 2014. godine, predsednik Suda je odlukom GJR. KI19/14 imenovao sudiju Ivana Čukalovića za sudiju izvestioca i odlukom br. KSH. KI19/14 imenovao je Veću za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Arta Rama-Hajrizi.
8. Dana 11. marta 2014. godine, u skladu sa pravilom 37 (1) Poslovnika, predsednik je naložio spajanje zahteva KI19/14 i KI21/14. Ovim nalogom je odlučeno da sudija izvestilac i Veće za razmatranje u oba slučaja (KI19/14 i KI21/14) budu isti, kao što je doneto odlukom predsednika GJR. KI19/14 i KSH. KI19/14.
9. Dana 13. marta 2014. godine, Sud je obavestio podnosioce o registraciji zahteva i tražio da podnesu punomoćje za g. Bashkima Latifija, obzirom da su podnosioci zahteva najavili da će ih on zastupati pred Sudom.
10. Dana 16. aprila 2014. godine, g. Mehdi Syla (KI21/14) je podneo traženi dokument Sudu, dok g. Tafil Qorri nije podneo traženi dokument.

11. Dana 13. juna 2014. godine, Sud je obavestio podnosioce o spajanju ova dva zahteva i Apelacioni sud o registraciji zahteva KI19/14 i KI21/14 kao i o spajanju ova dva zahteva.
12. Dana 16. septembra 2014. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudske izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

13. Neodređenog datuma, podnosioci zahteva su podneli tužbu Osnovnom суду у Приštini, tražeći od Direkcije за обrazovanje општине Glogovac да isplati podnosiocima određeni iznos, usled njihovog odlaska u penziju.
14. Dana 4. juna 2013. godine, Osnovni sud u Prištini (rešenje C. br. 132/2013) je odbacio tužbu g. Fadila Qorria (KI19/14) kao neprihvatljivu. Istog dana, Osnovni sud u Prištini (rešenje C. br. 130/013) je odbacio tužbu g. Mehdiya Syle (KI21/14) kao neprihvatljivu.
15. Odbacujući tužbe podnositelja zahteva kao neprihvatljive, Osnovni sud je dao identično obrazloženje u oba slučaja i zaključio “[...] U ovom slučaju tužilac se nije pridržavao odredaba člana 78 i 79 Zakona o radu na Kosovu. Zbog ove činjenice [...] Sud je, primenjujući odredbu člana 391 Zakona o parničnom postupku odbacio tužbu kao nedozvoljenu, obzirom da je tužba podneta pre iscrpljenja dozvoljenih pravnih lekova kod tužene.”
16. Podnosioci zahteva su podneli žalbu Apelacionom суду Kosova, zbog “bitnih povreda odredaba parničnog postupka” i tražili da se osporena rešenja ukinu i da se predmeti vrate na ponovno suđenje Osnovnom судu.
17. Dana 5. decembra 2013. godine, Apelacioni sud (rešenje CA. br. 2129/2013) odbio je kao neosnovanu žalbu g. Fadila Qorria (KI19/14). Istog dana, Apelacioni sud (rešenje CA. br. 1947/2013) je odbio kao neosnovanu žalbu g. Mehdiya Syle (KI20/14). U oba slučaja, Apelacioni sud je obrazložio da je:

“[...] prvostepeni sud pravilno odlučio kada je odbacio tužbu tužioca kao nedozvoljenu. [...] iz spisa predmeta proizilazi da se tužilac nije obratio tuženoj radi zaštite svojih prava prilikom penzionisanja, shodno članu 78 Zakona o radu na Kosovu. [...] pravo na penziju i eventualne beneficije proizilaze iz radnog odnosa. Dakle, tužilac je u skladu sa članom 78 Zakona o radu trebalo da poštuje interni postupak radi ostvarivanja svojih prava.”

Navodi podnosioca

18. Podnosioci zahteva tvrde da osporena rešenja predstavljaju povredu člana 3 [Jednakost pred Zakonom], člana 22 [Direktna Primena Međunarodnih Sporazuma i Instrumenata], člana 24 [Jednakost pred Zakonom] i člana 54 [Sudska Zaštita Prava] Ustava. Podnosioci zahteva tvrde povredu Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP) i Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: UDLJP), a da nisu naveli nijedan član ovih dokumenata.

19. Podnosioci zahteva u svojim odvojenim, ali identičnim zahtevima, tvrde da su "Prvostepeni sud i Apelacioni sud pogrešno odredili pravni osnov tužbenog zahteva, tretirajući ga kao proceduru za realizaciju prava iz radnog odnosa, iz člana 78 Zakona o radu, a u ovom slučaju je reč o naknadi prema kolektivnom ugovoru, kao obavezujućem odnosu."
20. Pored toga, podnosioci zahteva tvrde da "u odredbi člana 102 Ustava [...] Sudovi su trebali da sude bez bilo kakvog uticaja, poštujući hijerarhiju pravnih akata, koji se propisuju odredbom člana 4 Zakona o radu, Br. 03/L-212 i koji predstavljaju izvor prava radnika [...]."
21. Podnosioci zahteva traže od Suda "da oceni povrede koje su izvršili javni organi i to rešenjem Osnovnog suda u Prištini [...] i rešenjem Apelacionog suda [...] i da poništi iste, kao neustavne i nezakonite."

Prihvatljivost zahteva

22. Sud prvo ispituje da li su podnosioci zahteva ispunili uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovnikom.
23. U tog smislu, Sud se poziva na član 48. Zakona, koji propisuje:

"Podnositelj podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena (...)."
24. Pored toga, Sud se poziva i na pravilo 36 (1) c), 36 (2) b) i d) Poslovnika, koje propisuje:

"(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:
[...]
(c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.

(2) Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:
[...]
(b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava,
[...], ili
(d) da podnositelj zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepe svoju tvrdnju."
25. U tom smislu, Sud primećuje da su podnosioci zahteva osporavali rešenja Osnovnog i Apelacionog suda zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka. Sada, oni osporavaju rešenja Apelacionog suda pred Ustavnim sudom, jer su osporena rešenja navodno povredila njihova "prava garantovana na jednakost pred zakonom i sudske zaštitu prava".
26. Sud podseća da, u skladu sa principom subsidijsnosti, na podnosiocima zahteva je da pokrenu bilo koju argumentovanu ustavnu povedu pred redovnim sudovima, kako bi obezbedili zaštitu svojih osnovnih prava sadržanih u Ustavu. Na podnosiocima zahteva je, takođe, da potkrepe svoje tvrdnje i razjasne kako je i zašto odluka povredila njihova prava garantovana Ustavom.

27. U tom smislu, Sud primećuje da podnosioci zahteva nisu pokrenuli, pred Apelacionim sudom, navodne ustavne povrede svojih garantovanih prava na jednakost pred zakonom i sudsku zaštitu prava. Štaviše, podnosioci zahteva ne navode jasno, zašto su i kako rešenja Apelacionog suda povredila njihova prava na jednakost pred zakonom i sudsku zaštitu.
28. Sud podseća da je Apelacioni sud odgovorio na sve tvrdnje podnositaca zahteva, kada je odbio njihovu žalbu, nalazeći da: "*Kolektivni ugovor na kojem tužilac zasniva svoje pravo, usvojen je 01.01.2005. god., i bio je na snazi tri godine, odnosno do 31.12.2007. god. Nakon toga, na Kosovu nije zaključen nijedan kolektivni ugovor, što je dobro poznata činjenica. Tužilac je pravo na penziju stekao 30.04.2012. god., i ne može da traži isplatu plata zbog penzionisanja, i jubilarne plate na osnovu nevažećeg kolektivnog ugovora.*"
29. U tom smislu, Sud smatra da rešenje Apelacionog suda pruža široko i sveobuhvatno obrazloženje o činjenicama predmeta i da su njegovi pravni zaključci dobro obrazloženi i jasni u odgovoru na tvrdnje iznete od strane podnositaca zahteva. Dakle, Sud nalazi da su postupci pred redovnim sudovima bili pravični i obrazloženi (Vidi: *mutatis mutandis, Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. godine).
30. S tim u vezi, Sud ponavlja da nije njegova dužnost prema Ustavu, da deluje kao sud četvrtog stepena u pogledu odluka donetih od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relativna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis, García Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, ESLJP, presuda od 21. januara 1999. god., stav 28. Vidi takođe slučaj br. KI70/11, podnosioci zahteva *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine).
31. Sud može samo da razmatra da li su dokazi, izneti na takav način da su postupci uopšte i gledano u celini, bili sprovedeni na takav način da su podnosioci zahteva dobili pravično suđenje (Vidi, *inter alia, Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva* br. 13071/87, Izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima od 10. jula 1991. god.).
32. Nakon razmatranja argumenata i dokaza koje su izneli podnosioci zahteva, Sud smatra da osporena rešenja nisu doneta na nepravičan i proizvoljan način.
33. Stoga, Sud smatra da podnosioci zahteva nisu potkrepili svoje tvrdnje, niti su podneli nikakav *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu njihovih prava prema Ustavu, EKLJP ili UDLJP.
34. Na osnovu gore navedenih razloga, Sud zaključuje da činjenice iznete od strane podnositaca zahteva, ni na jedan način ne opravdavaju navodne povrede ustavnih prava na koja se oni pozivaju i oni nisu dovoljno potkrepili svoje tvrdnje.

IZ TIH RAZLOGA

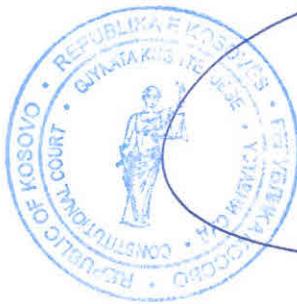
Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava i pravilima 36 (1) c), 36 (2), b), 36 (2) d) i 56 (2) Poslovnika, 16. septembra 2014. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Ivan Čukalović

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani

